

Õiguskantsler

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie nr

Meie 28.09.2026 nr 7-4/261257/2607980

Regionaal- ja
Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Toetuse maksmise eelduste kindlakstegemine

Austatud ministrid

Selgus, et maaomanikud peavad arvestama kotkapesa kaitseks seatud piirangutega alates pesa leidmisest, kuid jäävad jooksva aastal ette nähtud hüvitisest ilma, kui pesa leitakse „valel“ ajal ning riik ei jõua toetuse andmiseks vajalikke toiminguid oma infosüsteemides ära teha või kui toetuse taotlemise aeg on juba möödas.

Kaitstava pesa ümber luuakse sihtkaitsevöönd (LKS § 50 lg 4), kus kehtivad omandipiirangud alates pesa leidmisest. Juhtudel, mil looduskaitselisi omandipiiranguid põhjustav pesa (nt kotkapesa) leitakse ja kantakse Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) hiljem kui ametkondlikus kirjas märgitud tähtpäev, jääb maaomanik jooksva aasta hüvitisest ilma.

Praegu saab inimene vaidlustada toetuse taotluse rahuldamata jätmise ning taotleda hüvitist piirangute talumise eest kohtu kaudu. See ei ole optimaalne ressursikasutus riigi ega ka inimese vaatepunktist, sest tekitab kulusid kõigile osapooltele. Seejuures soovib riik maaomanikule looduskaitselisi omandipiiranguid toetuse kaudu hüvitada ning riigi ja maaomaniku vahel puudub vastavas küsimuses selline erimeelsus, mille lahendamiseks oleks kohtu poole pöördumine põhjendatud.

Maaeluministri 23.12.2022 määruse nr 78 „[Perioodi 2023–2027 Natura 2000 erametsades elurikkuse soodustamise toetus](#)“ § 6 sõnastus ei takistaks enne aprilli lõppu leitud pesade kaitseks mõeldud piirangute hüvitamiseks toetuse taotlemist ka pesa leidmise aastal. Seega ei piira toetuse taotlemist kuni aprilli lõpuni leitud pesade eest mitte määrus ja õigusnorm vaid ametkondlik kiri ja sellest lähtudes tehtud või tegemata jäetud infosüsteemi kanded.

Osaliselt on eelkirjeldatud olukord tekkinud seetõttu, Kliimaministeeriumi kirjast 05.02.2025 nr 8-2/25/588 nähtub, et kaardile kantaksegi eelmisel aastal leitud pesad jms piiranguid põhjustavad objektid (p 1.1. ja 2.1, 2.2) ning kirjast paistab, et näiteks konkreetsel aastal pidi osa alusandmeid olema selge 5. veebruariks ning toetusõiguslikud alad kanti e-PRIA-sse 28. märtsiks. Kokkuvõtlikult, kirjast nähtub, et riigiasutuste tähelepanu ongi koondatud eelmisel aastal kogutud teabe korrastamisele ja infosüsteemi kandmisele ning justkui polegi võetud endale eesmärgiks maksta toetust võimalikult kiiresti peale omandipiiranguid põhjustava loodusobjekti leidmist.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Arusaadavalt kulub pesa EELIS-esse ja kõikidele vajalikele kaardikihtidele kandmiseks teatud aeg. Samas, kui riik saab piirangud kehtestada kiiresti, siis tuleb sama tõhusalt korraldada ka piirangute hüvitamine maaomanikule. Soovitan muuta 05.02.2025 kirjas antud juhust ning hõlmata toetusega kõik piiranguid põhjustavad pesad, mis on tuvastatud enne taotluse esitamise tähtaja lõppu ning mis on jõutud infosüsteemi kanda. Ühtlasi tuleb riigiasustustel tagada kogu vajaliku teabe viivitamatu kandmine infosüsteemi, kui sellest sõltub jooksva aastal inimesele hüvitise maksmine looduskaitse piirangu eest.

Toetust on seni makstud nii, et taotlus tuleb esitada ajavahemikus 4-30. aprill. Ühtlasi tähendab see, et pesade eest, mis leitakse peale seda ajaperioodi, jooksva aastal praegu üldse toetust ei saa, kuid piiranguid tuleb järgida.

Soovitan järgneva EL rahastusperioodi tarbeks toetuse tingimused läbi mõelda ja läbi rääkida nii, et oleks võimalik hõlmata kogu looduskaitse piirangute talumise periood võimalikult kiiresti peale omandipiirangu kehtestamist.

Loodan, et leiate koostöös eelkirjeldatud probleemile lahenduse nii, et juba järgmisel aastal saaks inimene toetust lähtudes määruses sätestatust ning sellele ei kehtestata kirjaga täiendavaid piiranguid. Samuti on oluline, et uuel rahastusperioodil kehtiksid toetuse maksmisel tingimused, mis tagaksid looduskaitse piirangute hüvitamise kogu omandipiirangutega hõlmatud perioodi eest võimalikult kiiresti peale piirangute rakendamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: avaldaja (isikuandmeteta)

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee